

T.C.
TİCARET BAKANLIĞI

2025 AİLE YILI

Sayı : E-69602026-610-00109726809 - 109 987 716
Konu : Soru Önergesi (7/27836)

03.06.2025

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

7/27836
GK 158

İlgi : 12.05.2025 tarihli ve 43452547-120.07.04-E.1626832 sayılı yazınız.

İlgide kayıtlı yazıları ekinde yer alan, Erzincan Milletvekili Sayın Mustafa SARIGÜL tarafından verilen 7/27836 sayılı yazılı soru önergesinin cevabı hazırlanarak ekte sunulmuştur.
Bilgilerini ve gereğini arz ederim.

Prof. Dr. Ömer BOLAT
Bakan

Ek: Soru Önergesi Cevabı (4 Sayfa)

Bu belge güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

Belge Doğrulama Kodu: 192D5236-41CE-4E40-8A97-4D1C6253AB41

<https://www.turkiye.gov.tr/ticaret-bakanligi-ebys>

Adres: Dumlupınar Bulvarı, Eskişehir Yolu, 9.km, No:151,

Çankaya/ANKARA

Faks No: 03124491341

e-Posta: stratejisoruonergeleri@ticaret.gov.tr

İnternet Adresi: www.ticaret.gov.tr

KEP Adresi: stratejigelistirmebakanligi@gtb.hs01.kep.tr

Ayrıntılı bilgi için:
Soru Önergeleri Birimi
Telefon No: 03124491334

T.C.
TİCARET BAKANLIĞI

Erzincan Milletvekili Sayın Mustafa SARIGÜL'e Ait 7/27836 Sayılı Yazılı Soru Önergesine İlişkin Cevaplar:

Bakanlığımız görev ve yetki alanına giren hususlar itibarıyla önergenize ilişkin cevaplarımıza aşağıda yer verilmiştir:

1-5) Türkiye'nin kalkınmasına, istihdamına ve ihracatına önemli katkıda bulunan tekstil ve hazır giyim sektörü Bakanlığımızca hem doğrudan firmalara yönelik desteklerle hem de iş birliği kuruluşları marifeti ile dolaylı olarak desteklenmektedir.

Sektörün tüm paydaşlarıyla yakın temas halinde çalışılmakta olup, tekstil ve hazır giyim sektörünü ilgilendiren tüm gelişmeler Bakanlığımızca yakından takip edilmektedir. Bakanlığımız, ihracatçı firmalarımızın son dönemde yaşanan küresel daralma, yakın coğrafyamızdaki savaş ve siyasi krizler ile ekonomik konjonktürden kaynaklı problemlerinin çözümüne yönelik olarak sektör ve devlet yardımları politikalarını günün ihtiyaçlarına uygun bir şekilde güncellemekte ve bu politika araçlarını sektörün ihtiyaçlarına en uygun şekilde kullanmaktadır.

Uygulanan bu destekleyici politikalar ile birlikte, 2024 yılında 261,8 milyar dolar olarak gerçekleşen ihracatımız, firmalarımızın yıllar itibarıyla katma değeri artırma ve ileri teknoloji odaklı yaşadığı niteliksel bir dönüşümün de sonucudur. 2024 yılındaki zorlu koşullara rağmen, küresel mal ihracatından aldığımız pay %1,07 olarak gerçekleşmiştir.

2024 yılındaki başarımız 2025 yılında da kaldığı yerden devam etmektedir. 2025 yılı Nisan ayında ihracatımız geçen yılın aynı ayına göre %8,5 artışla 20,9 milyar dolara yükselmiştir. 2025 yılı Ocak-Nisan döneminde ise ihracatımız, geçen yılın aynı dönemine göre %3,9 oranında artarak 86,2 milyar dolara, yıllıklandırılmış ihracatımız %2,7'lik artışla 265 milyar dolara ulaşmıştır.

Tekstil ve konfeksiyon ihracatımız ise 2024 yılında 32,1 milyar dolar seviyesinde gerçekleşmiştir. 2024 yılı ihracatımıza alt sektörler bazında baktığımızda; küresel markaların önemli ticaret ortağı olan hazır giyim ve konfeksiyon sektörü ihracatımız 19,7 milyar dolar olarak, küresel piyasalarda rekabetçi bir konuma ulaşmamız açısından kritik öneme sahip olan tekstil ve hammaddeleri sektörü ihracatımız 9,4 milyar dolar, halı ihracatımız 2,9 milyar dolar olarak gerçekleşmiştir.

2025 yılının Ocak-Nisan dönemi verilerine göre, tekstil ve konfeksiyon ihracatımız 10,1 milyar dolar olarak gerçekleşmiştir. Alt sektörler bazında ise, hazır giyim ve konfeksiyon ihracatımız 6 milyar dolar, tekstil ve hammaddeleri ihracatımız 3,2 milyar dolar, halı ihracatımız 911 milyon dolar olarak gerçekleşmiştir.

Bakanlığımızca, yurtdışına açılma sürecinde firmalara her safhada destek sağlanması ve firmaların uluslararası pazarlarda rekabet gücü kazanmaları amacıyla bütüncül bir bakış açısıyla ihracata yönelik destekler sağlanmaktadır. İhracatın her aşamasında ortaya çıkan farklı ihtiyaçlara yönelik destek sağlama hedefi doğrultusunda, KOBİ'lerden başlamak üzere her seviyedeki ihracatçı firmanın; ihracat stratejisi oluşturma, yeni pazarlar edinme, bu pazarlarda tutunma, ihracat kapasitelerini geliştirme ve katma değerli, markalı ürün ihracatı gerçekleştirmeye yönelik harcamaları ve ihracatımızın sürdürülebilir artışının sağlanması için gerekli diğer faaliyetlere ilişkin harcamalar 5973 sayılı İhracat Destekleri Hakkında Karar kapsamında desteklenmektedir.

5973 sayılı Karar çerçevesinde, mal ihracatına yönelik olarak 2024 yılında 17,6 milyar TL ödeme yapılmış; hizmet ihracatına yönelik olarak ise 7,1 milyar TL destek ödemesi gerçekleştirilmiş olup, 2025 yılında mal ve hizmet ihracatına yönelik devlet destekleri için 33 milyar TL bütçe ayrılmıştır.

Öte yandan, "Avrupa Yeşil Mutabakata Uyum Projesi Desteği" 23/02/2024 tarihli ve 32469 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Cumhurbaşkanlığı Kararı ile yürürlüğe girmiş olup, Genelge'nin 26/06/2024 tarihinde yayınlanmasıyla Responsible®- Sorumluluk Programı adı

altında uygulanmaya başlamıştır. Responsible® Programı ile, firmaların kurumsal sürdürülebilirlik odaklı dönüşümü sağlayabilmesi için farkındalığının sağlanması, mevcut durum analizinin yapılması, mevcut durumun iyileştirilmesine yönelik yol haritasının oluşturulması ve firmaların ulusal ve uluslararası fonlara erişiminin kolaylaştırılmasını teminen, firmalar tarafından alınan danışmanlık hizmeti giderlerine 5 yıl süresince %50 oranında ve toplam 13.645.000 TL destek sağlanmaktadır.

“2025 Yılı İhracat Eylem Planı”; 2028 yılına kadar 18 uzak ülkeye yönelik ihracatımızı 50 milyar dolara çıkarmayı hedefleyen “Uzak Ülkeler Stratejisi”; Körfez ülkeleri başta olmak üzere İslam ülkeleriyle ticari ilişkilerimizi güçlendirerek, 2028’e kadar İslam İşbirliği Teşkilatı üyelerinin ihracatımızdaki payını %30’a çıkarmaya yönelik faaliyetler, Türkiye’yi daha güçlü, rekabetçi ve sürdürülebilir bir ekonomik yapıya kavuşturma doğrultusunda oluşturulmuş uzun vadeli çalışmalarımızın başlıca örnekleridir.

İhracat Eylem Planı’ndaki ilk bölüm, Destekleme ve Fiyat İstikrar Fonu (DFİF) desteklerini, ikinci bölüm mal ihracatına yönelik destek mekanizmaları ile iyileştirmeleri, üçüncü bölüm hizmet ihracatına ilişkin destekleri, dördüncü bölüm ticaret diplomasisini, beşinci bölüm gümrüklerde alınacak ve ihracatı kolaylaştıracak tedbirleri, altıncı bölüm ise ihracatın finansmanını içermekte olup; Eylem Planı toplam 77 eylemden oluşmaktadır.

Bu kapsamda; Türk Eximbank’ın sağladığı krediler, ihracatçılarımızın finansman ihtiyacını karşılamada kilit bir rol üstlenmektedir. Türk Eximbank, 2023 yılında ihracatçılarımıza 42 milyar dolar, 2024 yılında ise 48,7 milyar dolarlık kredi sağlamıştır. Türk Eximbank, 2025 yılı için bu desteği 52 milyar dolara çıkarmayı hedeflemektedir.

Ayrıca, kredi garanti ve kefalet uygulamaları yoluyla ihracatçılarımızın her türlü finansman ihtiyacının giderilmesine katkı sağlamak ve finansmana erişim imkânlarını genişletmek amacıyla kurulan İhracatı Geliştirme A.Ş. (İGE A.Ş.) ile bugüne kadar ihracatçılarımızın 132,8 milyar TL’lik kredisine 116,1 milyar TL (27.05.2025 tarihi itibarıyla) kefalet imkânı sağlanmıştır. İGE A.Ş. tarafından 2025 yılında 70 milyar TL’lik bir kapasite artışının sağlanması ve yıl sonunda kümülatif olarak 160 milyar TL’lik kredi kefalet desteği sunulması planlanmaktadır.

Öte yandan; Bakanlığımız, Türk Eximbank ve İGE A.Ş.’nin 2022 yılında imzaladığı protokol ile hayata geçirilen prefinansman modeli, ihracatçılarımıza sunulan finansman olanaklarını önemli ölçüde güçlendirmiştir. Bu model sayesinde, proje, program ve statü bazlı destek başvuruları uygun görülen ihracatçılarımız, Türk Eximbank’a kredi başvurusu yaparak öncelikli değerlendirme sürecinden yararlanabilmektedir.

Ayrıca, Türk Ticaret Bankası, 2025 yılında ihracatçılarımıza 150 milyar TL kredi limiti tahsis etmeyi, 62 milyar TL kredi kullandırmayı ve şube sayısını 11’e, kredi kullanan ihracatçı sayısını 1.000’e çıkararak çalışma büyüklüğünü 200 milyar TL’ye ulaştırmayı hedeflemektedir.

Diğer taraftan, finansmana erişim noktasında, Hazine ve Maliye Bakanlığı ile Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası (TCMB) başta olmak üzere ilgili kurumlarımız ile koordinasyon içerisinde çalışmalar yürütülmektedir. Bu kapsamda yapılan değişiklikler ile; ihracat reeskont kredisi faiz oranlarının hesaplanmasında değişiklik yapılmış, hesaplamada politika faizinin belirli bir oranının esas alınması kararlaştırılmıştır. Bununla birlikte, TCMB tarafından 23 Ocak 2025, 6 Mart 2025 ve 17 Nisan 2025 tarihlerinde politika faizinde yapılan değişikliklerle, reeskont kredilerinin faiz maliyeti %28,98’e indirilmiştir.

Bunun yanında, 300 milyon TL olan reeskont kredilerinin günlük limiti önce 1,5 milyar TL’ye, daha sonra 3 milyar TL’ye, son olarak ise 4 milyar TL’ye çıkartılmış olup, artırılan limitin yaklaşık 1 milyar liralık kısmı tekstil, giyim, deri, ayakkabı gibi emek yoğun sektörlerle verilmektedir.

Kredi garanti kurumlarının kefaleti ile kredi başvurusunda bulunan firmalara azami 1,5 milyon dolar limit ile yabancı para cinsi reeskont kredisi kullandırılabilmesi imkânı sağlanmıştır. Geçmiş yıllarda %80 seviyelerinde uygulanan ihracat bedellerinin TCMB’ye satış yükümlülüğü, önce %40; ardından %30 seviyesine indirilmiştir. Söz konusu oran, 2025 yılı Mayıs ayı itibarıyla ise 31 Temmuz 2025 tarihine kadar %35 olarak belirlenmiştir.

Yurt dışı kaynaklı dövizlerin TCMB'ye satışını gerçekleştiren ihracatçı firmalara dönüşüm kuru üzerinden 31 Temmuz 2025 tarihine kadar TL'ye çevrilen tutarın %3'ü kadar döviz dönüşüm desteği sağlanmaktadır.

Bununla birlikte, İGE A.Ş. ve Hazine ve Maliye Bakanlığı kaynağıyla ihracatçılar için yeni kefalet destek paketleri sunmaya hazırlanılmaktadır. Çok yakında çalışmaları tamamlanacak olan yeni destek paketleriyle ihracatçılarımız, Türk lirası ve yabancı para krediler için yeni kefalet desteklerinden yararlanabilecektir. Toplamda 36 milyar TL'lik kredi hacmine karşılık gelecek kefalet desteğiyle ihracatçıların işletme sermayesi ihtiyaçlarını karşılamının yanı sıra Sanayi ve Teknoloji Bakanlığımız bünyesindeki KOSGEB ile yapılan iş birliği sayesinde dijital dönüşüm projelerine de kefalet desteği sağlanacaktır.

Öte yandan, finansmana erişim gücünü çeken emek yoğun sektörlerimize yönelik olarak; tekstil, giyim, deri, ayakkabı gibi emek yoğun üretim yapan imalat sanayi sektörlerimizin rekabet güçlerini korumak amacıyla, bu sektörlerde faaliyet gösteren ve istihdamlarını koruyan KOBİ sınıfındaki işletmelerimize KOSGEB aracılığı ile çalışan başına aylık 2 bin 500 TL geri ödemesiz destek sağlamaktadır.

Ayrıca, girişimcilerimizin ihracat yapmaya ilişkin ihtiyaç duyacağı bilgilere tek bir platformdan ulaşmasını mümkün kılan ve yapay zeka uygulamaları dahil olmak üzere gelişmiş bir teknoloji altyapısıyla firmalarımıza hedef pazar belirleme noktasında dijital danışmanlık hizmeti sunan Kolay İhracat Platformu (KİP) kullanıcı dostu tasarımı ve sunduğu hizmetlerin içeriği ile dünyadaki örneklerinin çok ilerisindedir. 28 Ağustos 2020 tarihinde açılan Platform açıldığı günden bu yana 3 milyondan fazla görüntülenmiş olup, Platforma 800 binin üzerinde kullanıcı giriş yapmış ve 70 bini aşkın kayıtlı kullanıcıya erişilmiştir.

Platformdaki Pazara Giriş Haritası modülünde 190 ülke ve 5400 ürün için ülkenin genel sosyoekonomik göstergeleri, hedef pazarda diğer ülkelerin pazar payları ve büyüklükleri, ülkenin ürün için yaptığı alım ve Türkiye'nin payı, ikili anlaşmalar ve ürün özelinde vergi oranları ile varsa tarife dışı önlemlere ilişkin bilgiler sunulmaktadır. Ülke sayfaları modülünde ise kullanıcılar 190'ın üzerinde ülke için ilgilendikleri ülkenin genel durumundan stratejik pazara giriş kriterlerine ve Ticaret Müşavirlerimizden güncel notlara kadar çok çeşitli bilgilere erişebilmektedir. Platformda sektör sayfaları modülünde 23 sektörün küresel gidişatı, sektörün Türkiye'deki durumu ile sektörel haberler ve fuarlara ilişkin bilgiler yer almaktadır.

Söz konusu Platformun kurulumunda edinilen tecrübe ve ihracatçılarımıza sunduğu katkıdan hareketle benzer bir platformun günümüzde küresel ticaretteki payı her geçen gün artan e-ihracat özelinde E-Kolay İhracat Platformu (E-KİP) adıyla oluşturulmasına yönelik çalışmalara 2024 yılı Ocak ayında başlanmıştır. İki fazdan oluşan E-KİP'in ilk fazı 2024 yılı Ağustos ayında, ikinci fazı ise 2025 yılı Şubat ayında tamamlanarak tüm içerikler, <https://www.kolayihracat.gov.tr/> adresinde e-ihracatla iştigal eden KOBİ'lerimizin, kadın ve genç girişimcilerimizin, B2C ihracat modelini bünyelerine almak isteyen tüm ihracatçılarımızın ve vatandaşlarımızın kullanımına açılmış bulunmaktadır.

E-KİP; Akıllı E-İhracat Robotu, Uzman Zekâ (Chatbot), Pazar/Pazaryeri Modülü, Adım Adım E-İhracat Modülü, Dijital Pazarlama Modülü, Eğitim Modülü, Sektörler, Profesyonel Çözüm Ortakları, Firma Kayıt, Kullanıcı Kokpiti ve İletişim Modülü olmak üzere toplam 12 (on iki) modülden oluşmaktadır. Platform içerisinde en büyük değer önerilerine sahip olan Akıllı E-İhracat Robotu Modülü, 20'ye yakın uluslararası pazaryerinin veri kaynaklarından beslenerek kullanıcıların e-ihracatını gerçekleştirecekleri ürünlerin hangi ülkelere hangi parametrelerle ihraç edildiğini sunan geniş bir analiz setine sahiptir.

E-ihracat destekleri, ilgili mevzuatlar, platformda kullanılan eğitim materyalleri ve Bakanlığımızca hazırlanan kılavuzlar doğrultusunda eğitilen yapay zekâ destekli Uzman Zekâ (Chatbot) aracılığı ile firmalarımızın e-ihracat operasyonlarına ilişkin sorularına yanıt sunulmaktadır. Pazar/Pazaryeri Modülü, e-ihracatımız için hedef pazar niteliğinde olan 24 farklı ülkede makroekonomik ve demografik göstergeleri, pazar ve tüketici dinamiklerini, ilgili ülkede sosyal medya ve dijital pazarlamaya ilişkin ipuçlarını, e-ihracat için önemli olan etkinlik takvimini içermektedir. Adım Adım E-İhracat Modülünde e-ihracatla iştigal eden tüm

girişimcilerin e-ihracat sürecinde izlemesi gereken adımlara detaylı bir şekilde yer verilmektedir. Dijital Pazarlama Modülü, e-ihracata yönelik olarak pazaryerlerinde ve dijital platformlarda gerçekleştirilecek dijital pazarlama strateji ve araçları ile dikkat edilmesi gereken kritik noktaları içermektedir. Eēitim Modülü’nde ise 90’ı aşkın video, 70’i aşkın infografik ve 200’ aşkın slayt içerikleri e-ihracatçılarımızın hizmetine sunulmuştur.”